

KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

.....

TIỂU LUẬN

MÔN: TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Đề tài: Tư tưởng Hồ Chí Minh về chống tham nhũng.

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ở nước ta hiện nay, phòng chống tham nhũng cũng là một vấn đề nóng bỏng. Đảng, Nhà nước và Quốc hội ta đã đặc biệt xem trọng vấn đề này, đã đưa thành luật, hình thành tổ chức chống tham nhũng cùng nhiều biện pháp khác để ngăn ngừa, xử lý tệ nạn này. Học tập tư tưởng Hồ Chí Minh, chúng ta thấy Người đã có sự quan tâm rất sớm, rất kiên quyết về phòng, chống tham nhũng ngay từ những ngày đầu thành lập chính quyền.

Nhân lễ kỷ niệm 113 năm ngày sinh chủ tịch Hồ Chí Minh tổ chức tại Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Tổng bí thư Nông Đức Mạnh khẳng định: “Chủ nghĩa cá nhân, tham nhũng và lạm quyền của các đảng viên và cán bộ, công chức đang là mối đe dọa đối với Đảng, đối với đất nước;...”

Xuất phát từ vấn đề cấp thiết nói trên, em xin chọn đề tài *“Tư tưởng Hồ Chí Minh về chống tham nhũng”* để hoàn thành bài tiểu luận này.

3. Mục đích yêu cầu

Cung cấp những kiến thức cơ bản cho sinh viên về vấn đề tham nhũng và thực trạng của vấn đề. Từ đó ta có thể học tập theo tư tưởng của Bác, góp phần vào việc phòng chống tham nhũng.

4. Nội dung nghiên cứu

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo, Bài tiểu luận gồm 3 chương:

- Chương 1: Tư tưởng Hồ Chí Minh về chống tham nhũng.
- Chương 2: Bức tranh toàn cảnh về tham nhũng ở Việt Nam hiện nay.
- Chương 3: Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”.

5. Kết quả nghiên cứu

Giải quyết được những vướng mắc đồng thời có những kiến thức nhất định về Tư tưởng Hồ Chí Minh trong vấn đề chống tham nhũng ở nước ta.

Với những tài liệu có được, chúng tôi chỉ nghiên cứu trong phạm vi một bài tiểu luận nhỏ, với nội dung chính dựa trên những gì được trình bày trong Đề cương bài giảng tư tưởng cùng Hồ Chí Minh cùng một số tài liệu liên quan đến quá trình tìm hiểu, thảo luận.

6. Kết luận – Đề xuất

Nạn tham nhũng đã và đang diễn biến hết sức phức tạp ở nước ta hiện nay, gây không ít thiệt hại nặng nề cho Nhà nước và xã hội. Thông qua một số biện pháp đề ra nhằm khắc phục tình trạng này, mỗi chúng ta cần phải nghiêm túc thực hiện theo quy định của pháp luật; đồng thời, phải chủ động tìm hiểu và tham gia cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, để rèn luyện, tu dưỡng đạo đức bản thân thành người có ích cho xã hội

NỘI DUNG

Chương 1: TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CHỐNG THAM NHŨNG

1. Khái niệm về tham nhũng

Tham nhũng là gì? Có khá nhiều khái niệm về định nghĩa về tham nhũng với những ưu điểm riêng của nó như:

Theo Từ điển bách khoa thư Wikipedia: dẫn theo Tổ chức Minh bạch Quốc tế (Transparency International – TI), tham nhũng “là hành vi của người lạm dụng chức vụ, quyền hạn, hoặc cố ý làm trái pháp luật để phục vụ cho lợi ích cá nhân”. Nhận định trên ngắn gọn, dễ hiểu nhưng tính chính xác chưa cao, không bao quát hết tác động của hành vi này đến các đối tượng khác.

Trong khoản 2, Điều 1 của Luật Phòng, chống tham nhũng của Nhà nước ta (có hiệu lực thi hành từ ngày 01/6/2006) đã ghi: “Tham nhũng là hành vi của người có chức vụ, quyền hạn đã lợi dụng chức vụ, quyền hạn đó vì vụ lợi”. Nhận định này khá ngắn gọn nhưng chưa nêu được hậu quả của hành vi đến các chủ thể khác, chưa xác định được hành vi tham nhũng là gì.

Nguyễn Như Ý trong Đại Từ điển Tiếng Việt (Nhà xuất bản Văn hóa-thông tin năm 1988): “Tham nhũng là lợi dụng quyền hành để tham nhũng và hạch sách nhân dân”. Hoàng Phê trong Từ điển Tiếng Việt (NXB Đà Nẵng năm 2008): Tham nhũng là “lợi dụng quyền hành để tham nhũng và nhũng nhiễu dân”. Cả hai nhận định trên đều ngắn gọn, cụ thể, dễ hiểu. Tuy nhiên, vẫn chưa xác định được đối tượng thực hiện TN, nêu hậu quả của hành vi đến chủ thể chưa đầy đủ.

Từ những nhận xét trên, chúng tôi xin nêu ra định nghĩa mới có dựa trên cơ sở những ưu điểm của các định nghĩa trên, như sau: “Tham nhũng là hành vi suy đồi phẩm chất của cán bộ công chức sử dụng bộ máy công quyền đoạt chiếm các giá trị của cá nhân và xã hội”.

2. Quan điểm Hồ Chí Minh về tham nhũng

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, tham nhũng là căn bệnh xấu xa trong xã hội, vì thế chúng ta cần phải xoá bỏ tận gốc, nhằm giúp đỡ, ngăn chặn và hướng tới xây dựng đội ngũ cán bộ, Đảng viên trong sạch. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng: “Chúng ta làm cách mạng là để tiêu diệt chế độ thực dân, phong kiến, xây dựng dân chủ mới. Đó là một xã hội tự do, bình đẳng, một xã hội cần, kiệm, liêm, chính, cho nên phải tẩy cho sạch hết những thói xấu của xã hội cũ, phải chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu”. [3.Tr.24]

Ở nước ta hiện nay, phòng chống tham nhũng là một vấn đề nóng bỏng. Học tập tư tưởng Hồ Chí Minh, chúng ta thấy Người đã có sự quan tâm rất sớm, rất kiên quyết về phòng, chống tham nhũng ngay từ những ngày đầu thành lập chính quyền. Ngày 27/11/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký sắc lệnh ấn định hình phạt tội đưa và nhận hối lộ sẽ bị phạt từ 5 đến 20 năm khổ sai và phải nộp phạt gấp đôi số tiền nhận hối lộ. Ngày 26/01/1946, Người lại ký “Quốc lệnh”, khép tội trộm cắp của công vào tội tử hình và nói rõ “phải thẳng tay trừng trị những kẻ bất liêm, bất kỳ kẻ ấy ở địa vị nào, làm nghề nghiệp gì”. Người cho thấy rõ khi để xảy ra tham nhũng là có phần trách nhiệm thuộc về lãnh đạo, về chính sách dùng người.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã rất quan tâm đến vấn đề này và việc phải làm gì để chống lại tham nhũng, lãng phí và quan liêu đã trở thành một trong những nội dung quan trọng trong hệ thống tư tưởng của Người.

3. Ý nghĩa của việc chống tham nhũng

3.1. Chống tham nhũng là cách mạng

Tham nhũng là “nọc độc” xấu xa của chế độ cũ. Muốn xây dựng một xã hội mới phải tẩy cho sạch hết những thói xấu của xã hội cũ.

Chống tham nhũng để xây dựng đội ngũ, giúp đỡ cán bộ, chiến sĩ ta tiên bộ. Hồ Chí Minh phân tích: có những người trong lúc đấu tranh thì trung thành, hăng hái, không sợ nguy hiểm, không sợ cực khổ, không sợ quân địch, nghĩa là có công với cách mạng. Song đến khi có ít nhiều quyền hạn trong tay thì đâm ra kiêu ngạo, xa xỉ, phạm vào tham nhũng, lãng phí, quan liêu, không tự giác, mà biến thành người có tội với cách mạng.

Chúng ta phải cứu vãn họ, giúp họ khôi phục đạo đức cách mạng, giáo dục họ, đưa họ vào con đường cách mạng.

3.2. Chống tham nhũng là dân chủ

Tất cả mọi người, từ bộ đội đến đồng bào ủng hộ Chính phủ, đoàn thể để kháng chiến kiến quốc là một hình thức dân chủ tập trung. Không ai có thể lợi dụng quyền lực, vị trí công tác để tham nhũng của công. Vì vậy, chống tham nhũng là để xây dựng tổ chức, đoàn thể vững mạnh.

Dân chủ là dựa vào lực lượng quần chúng, đi đúng đường lối quần chúng. Cho nên phong trào chống tham nhũng phải dựa vào lực lượng quần chúng thì mới thành công.

Phải thực hành dân chủ để động viên được quần chúng tham gia và nhiệm vụ của quần chúng là phải hăng hái tham gia phong trào chống tham nhũng. Tham nhũng là một thứ “giặc ở trong lòng”.

3.3. Chống tham nhũng sẽ giúp chúng ta hoàn thành đầy đủ kế hoạch

Thắng lợi trong cuộc chiến chống tham nhũng sẽ giúp chúng ta đoàn kết hơn nữa, nâng cao năng suất hơn nữa.

Giúp cho mọi người nâng cao tinh thần trách nhiệm, tinh thần làm chủ, ý thức bảo vệ của công, hăng hái thi đua tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm để xây dựng nước nhà, để nâng cao đời sống của nhân dân. Giúp cán bộ cải tạo tư tưởng, nâng cao giác ngộ, thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật thà phụng sự nhân dân.

Chương 2: BỨC TRANH TOÀN CẢNH VỀ THAM NHŨNG Ở VIỆT NAM

1. Một số đặc trưng hành vi của tham nhũng

Tham nhũng hiện nay có những đặc trưng sau đây:

Tham nhũng đã trở thành phổ biến ở nhiều ngành, nhiều cấp, nhiều lĩnh vực. Đặc biệt là ở các cơ quan, đơn vị quản lý một khối lượng lớn tiền, hàng, vật tư quý hiếm, ngoại tệ mạnh như Ngân hàng, Tài chính, Thương nghiệp, Xây dựng cơ bản, Giao thông vận tải... Tham nhũng xuất hiện ở cả các cơ quan bảo vệ pháp luật như Công an, Kiểm sát, Tòa án, Hải quan...

Tham nhũng được thực hiện bởi những hành vi ngày càng tinh vi, xảo quyệt:

+ Trong hoạt động kinh tế, chúng được che đậy dưới các hình thức liên doanh, liên kết, quà biếu, trích thưởng...

+ Trong xây dựng cơ bản thì khai khống khối lượng, mua bán thầu, bớt xén vật tư...

+ Trong kinh doanh thì trốn lậu thuế, giấu nguồn thu, chiếm dụng vốn...

+ Trong sản xuất thì lập quỹ đen, vi phạm các qui định về kế toán thống kê...

+ Trong quản lý đất đai thì cấp đất sai nguyên tắc, mau bán đất trá hình...

+ Trong việc thực hiện chính sách xã hội thì lập hồ sơ giả, khai man thương tật...

Nói chung, tham nhũng biểu hiện dưới muôn ngàn hình thức, bằng các thủ đoạn đa dạng và tinh vi.

Quy mô các vụ việc tham nhũng ngày càng lớn, tính chất ngày càng nghiêm trọng. Có những vụ việc tham nhũng liên quan đến nhiều ngành, nhiều cấp, nhiều địa phương. Tham nhũng có tính chất tập thể, có sự câu kết chặt chẽ... có xu hướng tăng lên. Thiệt hại đối với tài sản của Nhà nước, của tập thể mà mỗi vụ tham nhũng gây ra cũng ngày càng nghiêm trọng.

Tham nhũng gắn chặt với buôn lậu. Thời gian vừa qua, hầu hết những vụ buôn lậu nghiêm trọng đều có sự tiếp tay của những kẻ tham nhũng trong cơ quan nhà nước.

2. Thực trạng về nạn tham nhũng ở Việt Nam

Hiện trạng này biểu hiện từ hành vi thô thiển đến các hành vi tinh xảo nhất, tham nhũng lan truyền trên những cán bộ cao cấp nhất đến và guồng máy của nó xuống tới người lao động trực tiếp trong xã hội.

Theo tờ “Vietnam Investment Review” số 699 ngày 7/3/2005 viết “Sự thiệt hại cho nguồn ngân sách chính phủ được ước lượng 30% của đầu tư hạ tầng”. Thực tế sự mất mát còn lớn hơn nhiều so với con số chính thức được nêu và nó không chỉ nằm ở lĩnh vực đầu tư hạ tầng, mà cả thượng tầng và mọi ngóc ngách của đời sống xã hội.

Cụ thể hơn, vụ án Năm Cam với sự tham gia của không ít các cán bộ cao cấp của đảng và chính phủ. Một số được đưa ra ánh sáng, số đông hơn và có thể lực hơn vẫn còn nằm sau bức màn bí mật.

Rồi đến, các vụ tham nhũng lớn trong ngành may mặc của cha con ông thứ trưởng Mai Văn Dậu, trong ngành dầu khí, ngành hàng không, bưu chính viễn thông v.v...

Ở ngành giáo dục, truyền thống xã hội Việt Nam rất tôn trọng những người có bằng cấp, nhưng dưới thời hiện tại, thông qua tham nhũng, tệ nạn dùng bằng cấp giả tràn lan. Ngay cả nhiều người giành được tấm bằng theo công sức của mình nhưng sau khi tốt nghiệp nếu không có tiền, thật khó để tìm được việc làm. Con em những kẻ có tiền, có quyền mới có khả năng để chạy bằng cấp giả và những “việc thơm”. Đến lượt nó, khi đã có vị trí tốt, những người này lại ra sức tìm mọi mảnh lời để kiếm tiền bằng cách tham nhũng, để trước hết trả dứt món tiền “đầu tư” ban đầu. Cứ thế, xã hội tiếp tục bị lôi cuốn vào cơn lốc tham nhũng bất tận.

Trong lãnh vực y tế, người dân lao động mỗi khi đi khám, chữa bệnh họ đều phải lo lót từ y tá đến bác sĩ. Việc này dẫn đến một số trường hợp không có tiền dứt lót người mắc bệnh không dám đến bệnh viện, hoặc có đến thì phải chầu chực rất lâu.

Trên đây chỉ là một số trong vô vàn những vụ án khủng khiếp về nạn tham nhũng.

3. Thực trạng về chống tham nhũng ở Việt Nam

Thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều Nghị quyết, nhiều văn bản pháp lý về phòng chống tham nhũng, Luật Phòng, chống tham nhũng cũng đã được ban

hành và có hiệu lực được khoảng 2 năm. Trước đó, chúng ta cũng đã có Pháp lệnh về Phòng, chống tham nhũng, có Ban Chỉ đạo Phòng, chống tham nhũng v.v.. nhưng diễn biến tình hình tham nhũng vẫn chưa suy giảm, mà còn diễn biến tinh vi, phức tạp hơn.

Báo cáo của Chính phủ về công tác phòng, chống tham nhũng năm 2011 cho biết, kể từ 1-10-2010 đến nay, Quốc hội đã sửa đổi ban hành, bổ sung khoảng 20 luật, nghị quyết; Chính phủ ban hành gần 300 nghị định, nghị quyết, quyết định; các bộ, ngành cũng ban hành trên 700 thông tư quy định, hướng dẫn việc thực hiện; các địa phương còn nhiều hơn, với hơn 2000 văn bản nhằm cụ thể hóa, hướng dẫn thực hiện các chính sách pháp luật về phòng chống tham nhũng v.v... Tuy nhiên, theo cơ quan Thanh tra Chính phủ, số vụ việc, vụ án tham nhũng được phát hiện và xử lý chưa tương xứng với thực tế, gây tâm lý hoài nghi, giảm sút lòng tin trong nhân dân về tính nghiêm minh của pháp luật.

Diễn biến cuộc đấu tranh chống tham nhũng trong nhiều năm qua và hiện nay chưa được như lòng dân mong đợi. Vì sao vậy? Vấn đề chủ yếu là vì các biện pháp còn thiếu đồng bộ, chưa quyết liệt và triệt để, còn né tránh, nể nang thậm chí là có tâm lý thỏa hiệp ở một số bộ phận. Trong cuốn sách: Nhận diện tham nhũng và các giải pháp phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam hiện nay do Nhà xuất bản Chính trị quốc gia công bố mới đây cho thấy, việc xử lý các quan chức thoái hóa, biến chất có nơi, có lúc chưa nghiêm, có biểu hiện “nhẹ trên, nặng dưới” hoặc muốn xử lý nội bộ, đặc biệt là những sai phạm của người đứng đầu.

4. Nguyên nhân dẫn đến tham nhũng

Nguyên nhân sâu xa của tham nhũng chính là lòng tham không đáy của con người, sự ham muốn tuột cùng đến điên cuồng về tài sản vật chất, về địa vị của bản thân và gia đình trong xã hội. Từ đó, họ đánh mất đi phẩm chất của mình làm suy đồi đạo đức cá nhân, thực hiện hành vi ảnh hưởng xấu đến cá nhân, tổ chức khác trong xã hội.

Nguyên nhân trực tiếp tác động đến hành vi tham nhũng trong xã hội là rất nhiều, tùy theo ngành, tùy theo hoàn cảnh mà tạo điều kiện cho hành vi tham nhũng bùng nổ mạnh mẽ, cụ thể như:

Trong kinh tế, vấn đề tham nhũng không chỉ xuất phát từ cơ chế quản lí mà còn có các tập đoàn kinh tế thao túng bộ máy nhà nước phục vụ lợi ích cá nhân. Tất cả các chủ thể kinh tế đều muốn tối đa hóa lợi ích riêng của họ. Do vậy, lợi ích cá nhân hẹp hòi của các chủ thể kinh tế là động lực chính thúc đẩy các giao dịch kinh tế giữa họ.

Luật Tố tụng – các quy định liên quan tới việc thực hiện các quy định pháp luật khác – cũng có vai trò quan trọng đối với tham nhũng. Đạo luật phức tạp và không minh bạch quy định cụ thể trình tự tố tụng chậm chạp (những trình tự tố tụng mà không có thời hạn quy định cụ thể hoặc không có thời hạn chót), với sự tùy tiện của các cán bộ trong quá trình thực hiện, sẽ tạo ra một cơ hội lớn cho tham nhũng. Không chỉ đạo luật đó tạo ra động cơ cho tham nhũng mà nó còn giảm thiểu khả năng bị phát hiện, do đó làm cho những kẻ hối lộ và nhận hối lộ không còn tin nhiều vào những mối đe dọa với chúng.

Một phần nguyên nhân dẫn đến tham nhũng là đào tạo, bổ nhiệm cán bộ không đúng. Thể hiện ở chỗ giao công việc không đúng tầm do nể nang, bè phái, thỏa hiệp... Khi đã giao quyền thì thiếu giám sát dẫn đến tham nhũng cá nhân, dần dần hình thành tập thể tham nhũng. Có những người khi vào làm việc trong cơ quan nhà nước nhờ vào quen biết và đút lót, từ đó dẫn đến một hệ thống cán bộ thiếu minh bạch, hay còn gọi là cán bộ “con ông cháu cha”.

Theo nhiều cuộc khảo sát thì việc tham nhũng cũng bắt nguồn từ thực tế kỷ luật hành chính bị vô hiệu hóa, hay nói đơn giản là “trên nói dưới không nghe”. Hành động thực tế thể hiện nguyên nhân này là các chỉ đạo của cấp trên chỉ được thực hiện cho có; hình thức xử lý nội bộ thì phổ biến chỉ là phê bình, khiển trách. Ngay như việc kê khai tài sản minh bạch là một quy định trong Luật phòng chống tham nhũng nhưng hầu hết các cơ quan đều thoái thác

Ngoài ra, Nhà nước vẫn chưa có các biện pháp động viên, khuyến khích toàn dân chống tham nhũng một cách triệt để. Hiện chúng ta cũng chỉ mới lần đầu tiên tổ chức tuyên dương người tích cực tố cáo tham nhũng.

5. Tác hại của nạn tham nhũng đến nước ta

5.1. Tác hại của nạn tham nhũng đến đời sống nhân dân

Bác Hồ đã từng nhận định: “Tham nhũng là kẻ thù nguy hiểm của nhân dân, của bộ đội và của chính phủ vì nó không mang gươm mang súng mà nó nằm trong các tổ chức của ta để làm hỏng ta. Nó làm hỏng tinh thần trong sạch và ý chí khắc khổ của cán bộ ta. Nó phá hoại đạo đức cách mạng ta là cần- kiệm- liêm- chính”. [3.Tr.24]

Tham nhũng làm ảnh hưởng lòng tin của nhân dân đối với cán bộ và Nhà nước. Làm cho hình ảnh của Nhà nước bị suy giảm, không được nhân dân tín nhiệm. Nó còn gây khó khăn đến đời sống của nhân dân khi giải quyết việc gì cũng phải bằng tiền.

5.2. Tham nhũng gây tổn hại to lớn về mặt kinh tế

Theo thạc sĩ Nguyễn Tuấn Khanh – Viện Khoa học thanh tra – thì tham nhũng, lãng phí vẫn diễn ra nghiêm trọng ở nhiều ngành, nhiều cấp, nhiều lĩnh vực với phạm vi rộng, tính chất phức tạp. Kết quả phát hiện và xử lý tham nhũng trong thời gian qua cho thấy, các vụ tham nhũng lớn đều liên quan đến doanh nghiệp.

Ông Khanh còn cho biết: “Tham nhũng sẽ làm cho doanh nghiệp mất đi ba thứ, đó là: Tín, tài và thời. Hậu quả của tham nhũng làm giảm khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp vì nó gây cản trở và làm mất cơ hội khi giải quyết công việc, giá thành bị đội lên. Ngoài ra, nếu các doanh nghiệp còn dung túng cho tham nhũng thì còn làm hư hỏng cán bộ, công chức, làm nản lòng các nhà đầu tư quốc tế”.

Cũng theo nhận xét của đại diện Cục Chống tham nhũng thì trong lĩnh vực xây dựng cơ bản còn có rất nhiều hành vi để có thể tham nhũng trong việc giải quyết vốn, trong việc xin phép đầu tư, trong khâu tổ chức đấu thầu, giai đoạn thi công...

Tham nhũng đã làm ảnh hưởng đến môi trường kinh doanh, làm ảnh hưởng đến thu hút đầu tư nước ngoài, ảnh hưởng đến tăng trưởng kinh tế, làm cho chi phí của doanh nghiệp đầu vào tăng và ảnh hưởng đến cạnh tranh không lành mạnh. Do đó đã ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp.

5.3. Tác hại của tham nhũng đối với giáo dục

Qua cách chạy điểm và buôn bán bằng cấp, người ta sẽ tạo ra vô số những trí thức giả, vừa kém tài vừa kém tư cách, những kẻ sẽ góp phần phá huỷ bất cứ một dự án tốt đẹp nào của xã hội. Dạy học, họ sẽ là những thầy cô giáo dốt. Làm việc, họ sẽ là những cán bộ tồi. Khi cái dốt và cái tồi ngời cao hơn vị trí vốn có của chúng, chúng trở thành gian.

Nhưng tai hại nhất là ở hai điểm này:

Thứ nhất, chúng tạo ra hoặc khoét sâu thêm các bất công trong xã hội. Nói đến chuyện bình đẳng, hầu như ai cũng thừa nhận: quan trọng nhất là sự bình đẳng trong các cơ hội giáo dục. Có cơ hội giáo dục là có cơ hội thăng tiến. Có cơ hội thăng tiến là có tương lai. Có tương lai là có tất cả. Với sự xuất hiện của tham nhũng, cơ hội giáo dục của rất nhiều người sẽ bị cướp mất: vì nghèo, họ không thể vào học được các trường có chất lượng cao; hay vì nghèo, họ không thể học thêm ngay với các thầy cô giáo đang đứng lớp, do đó, không thể có điểm cao; và cũng do đó, mất hẳn tự tin.

Thứ hai, chúng làm cho trẻ em, ngay từ nhỏ, đã mất hẳn niềm tin vào công lý. Thi tuyển vào trường, các em biết kết quả không thuộc ở khả năng hay sự cố gắng của bản thân mà chủ yếu tùy thuộc vào quà cáp của bố mẹ. Ngồi trong lớp học, các em biết rõ thái độ của thầy cô giáo đối với mình sẽ khác hẳn đi không phải do hạnh kiểm bản thân mà do sự hào phóng của bố mẹ các em. Những bài học đầu đời, do đó, là những bài học xấu: mọi chuyện đều, có khi chỉ, được giải quyết bằng tiền. Và đồng tiền khôn luôn luôn là đồng tiền đi cửa sau.

5.4. Tham nhũng phá hoại đội ngũ cán bộ, tâm thường hóa hệ thống pháp luật

Tham nhũng không chỉ làm thiệt hại về vật chất của nền kinh tế nước ta mà nó còn làm tâm thường hóa hệ thống pháp luật của Nhà nước, kỷ cương xã hội không được giữ vững, gây mất đoàn kết nội bộ, làm giảm uy tín của Đảng và Nhà nước trước nhân dân và là cơ hội để cho kẻ thù phá hoại, xâm lược. Những kẻ tham nhũng sẽ phá hoại từ bên trong hệ thống hành pháp quốc gia, chúng sẽ đưa vào những kẻ đó sẽ lừa dối và hu

hóa cấp trên làm cho bộ máy trở nên quan liêu, đồng thời triệt hại đội ngũ Đảng viên tốt, đưa thành phần xấu vào bộ máy Nhà nước.

Trong các văn kiện đại hội VIII, IX Đảng ta đã khẳng định: Nạn tham nhũng là nguy cơ trực tiếp quan hệ đến sự sống còn của hệ thống chính trị. Phải tiến hành đấu tranh kiên quyết, thường xuyên và có hiệu quả chống tham nhũng trong bộ máy Nhà nước, trong tất cả các ngành, các cấp từ Trung ương đến cơ sở.

6. Biện pháp chống tham nhũng

Về giải pháp chống tham nhũng, Phó Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng cho rằng tham nhũng còn rất nghiêm trọng. Chính phủ đề ra 6 nhóm giải pháp sau:

- **Một là**, khẩn trương rà soát các văn bản pháp quy, xây dựng bổ sung thể chế, chính sách nhằm ngăn ngừa xử lý tình trạng tham nhũng.

- **Hai là**, rà soát quy hoạch tổng thể kinh tế – xã hội của từng địa phương, từng vùng và cả nước. Đảng khẩn trương quy hoạch các hạ tầng kinh tế – xã hội như giao thông, thủy lợi, điện, khu công nghiệp, trường học, bệnh viện... và sản phẩm của từng địa phương, từng vùng và cả nước.

- **Ba là**, đẩy mạnh việc sắp xếp, cải cách thủ tục hành chính, xây dựng nền hành chính công trong sạch. Chính phủ đang chỉ đạo tổng rà soát các thủ tục hành chính, trước hết liên quan đến doanh nghiệp, người dân như thuế, hải quan, xuất nhập khẩu, đầu tư, xây dựng, chứng nhận quyền sử dụng đất, sở hữu nhà, hộ khẩu, điện, nước...

- **Bốn là**, tạo điều kiện và khuyến khích sự tham gia, phát hiện các hành vi tham nhũng trong bộ máy hành chính của người dân, mọi tổ chức, báo chí và cộng đồng.

- **Năm là**, đẩy mạnh việc sắp xếp, đổi mới doanh nghiệp Nhà nước theo Nghị quyết Trung ương 3.

- **Sáu là**, tăng cường kiểm tra, thanh tra, điều tra và xử lý nghiêm minh các vụ việc tham nhũng, tiêu cực.

Bên cạnh đó, cần tích cực nghiên cứu, tham khảo kinh nghiệm chống tham nhũng của các nước trên thế giới. Nước ta muốn triển khai sâu rộng cuộc đấu tranh chống tham nhũng phải nghiêm túc tổng kết kinh nghiệm, phải xuất phát từ thực tiễn giai đoạn đầu

của CNXH để nghiêm túc nghiên cứu tình hình mới, vấn đề mới xuất hiện trong quá trình xây dựng thể chế kinh tế thị trường XHCN... trong đó không ngừng tìm tòi, nghiên cứu con đường chống tham nhũng:

+ Một là, đấu tranh chống tham nhũng phải xoay quanh nhiệm vụ trọng tâm xây dựng kinh tế;

+ Hai là, duy trì sự lãnh đạo của Đảng trong cuộc chống tham nhũng;

+ Ba là, trừng trị tham nhũng phải đi vào chế độ hoá, pháp chế hóa, không được phát động thành phong trào quần chúng;

+ Bốn là, đấu tranh chống tham nhũng phải liên hệ chặt chẽ với quần chúng, phục vụ lợi ích của quần chúng.

+ Năm là, tích cực thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, góp phần giảm tham nhũng từ trong “lòng”.

Nếu như mỗi cán bộ lãnh đạo đều kiên định lập trường vì nhân dân, có trách nhiệm đối với những tư tưởng cực đoan của nhân dân, lắng nghe ý kiến nhân dân, giải quyết tốt những khó khăn của nhân dân thì chúng ta nhất định giành thắng lợi trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng.

Chương 3: CUỘC VẬN ĐỘNG “HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TẤM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH”

Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” là cuộc vận động có ý nghĩa xây dựng tư tưởng, giáo dục mọi người vươn tới những giá trị đạo đức cao cả, trong đó góp phần tiêu diệt được nguồn gốc sâu xa của tham nhũng. Chúng ta cùng nhau tìm hiểu cuộc vận động này.

1. Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” là gì?

Tư tưởng và đạo đức Hồ Chí Minh là sự kết tinh những truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta và tinh hoa văn hoá của nhân loại, là tài sản tinh thần vô giá của Đảng và nhân dân ta; là tấm gương sáng để mọi người Việt Nam học tập và noi theo.

Trong hơn 3 năm qua, thực hiện Chỉ thị 23-CT/TW, ngày 27/03/2003 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá IX, toàn Đảng, toàn dân ta đã tổ chức đợt học tập tư tưởng Hồ Chí Minh để quán triệt, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng của Người trong công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trước yêu cầu tăng cường công tác tư tưởng trong tình hình mới, Hội nghị lần thứ 12 Ban Chấp hành Trung ương khoá IX đã quyết định triển khai chỉ đạo điềm cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” trong cán bộ, đảng viên và nhân dân, đúc kết rút kinh nghiệm để tiến hành cuộc vận động lớn trong toàn Đảng về vấn đề này sau Đại hội X của Đảng. Đây là một chủ trương lớn, vừa mang tính cấp bách trong bối cảnh tình hình hiện nay, vừa có ý nghĩa lâu dài đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trên cơ sở những kinh nghiệm thu được qua đợt làm điềm ở một số cơ quan Trung ương và địa phương, cùng với việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội X của Đảng, Bộ Chính trị quyết định tổ chức cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” trong toàn Đảng, toàn dân từ ngày kỷ niệm 77 năm thành lập Đảng (03/02/2007) tới hết nhiệm kỳ Đại hội X của Đảng.

2. Mục đích của cuộc vận động.

Làm cho toàn Đảng, toàn dân nhận thức sâu sắc về những nội dung cơ bản và giá trị to lớn của tư tưởng đạo đức và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về ý thức tu dưỡng, rèn luyện và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh sâu rộng trong toàn xã hội, đặc biệt trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, thanh niên, học sinh... nâng cao đạo đức cách mạng, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và các tệ nạn xã hội, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội X của Đảng.

3. Yêu cầu của cuộc vận động

Tổ chức cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” sâu rộng, thiết thực, hiệu quả trong cả hệ thống chính trị và trong toàn xã hội, không phô trương, hình thức.

Việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh gắn liền với việc triển khai thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội X của Đảng, với cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, thực hiện tiết kiệm, chống lãng phí và đẩy mạnh cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, với các phong trào thi đua yêu nước.

Gắn tính tự giác học tập, rèn luyện của mỗi cá nhân với sự đôn đốc, kiểm tra, giám sát của tổ chức đảng và nhân dân.

4. Nội dung cuộc vận động

Tổ chức nghiên cứu, học tập và làm theo tư tưởng đạo đức trong các tác phẩm. Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, làm theo Di chúc và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, tập trung vào các phẩm chất “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, ý thức tổ chức kỷ luật, ý thức trách nhiệm, ý thức phục vụ nhân dân, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, quan liêu, tham nhũng, lãng phí.

Mỗi người tự liên hệ, tự phê bình, kiểm điểm cá nhân; tổ chức để quần chúng ở nơi công tác và nơi cư trú góp ý cho cán bộ, đảng viên.

Các cơ quan, đơn vị xây dựng tiêu chuẩn đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên, công chức để phấn đấu thực hiện phù hợp với tình hình từng cơ quan, đơn vị; xây dựng

chương trình hành động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, khắc phục thiếu sót, khuyết điểm, yếu kém; xử lý các sai phạm được phát hiện theo đúng kỷ luật Đảng, pháp luật của Nhà nước. Tổ chức tuyên truyền rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng về cuộc vận động.

Đối với cá nhân: Phải siêng năng, không được lười biếng, không ai lười biếng không làm được việc. Phải tiết kiệm, không xa xỉ, vì xa xỉ hoá ra tham lam, nhất là đối với tiền bạc của đoàn thể phải rất phân minh.

KẾT LUẬN

Chính phủ đang thực hiện tư tưởng chỉ đạo của Hội nghị Trung ương 4 theo tinh thần nghị quyết đại hội IX của Đảng là: "...tiếp tục đẩy mạnh cuộc đấu tranh chống tham nhũng trong bộ máy Nhà nước và toàn bộ hệ thống chính trị ở các cấp, các ngành, từ trung ương đến cơ sở, gắn chống tham nhũng với chống lãng phí, quan liêu, buôn lậu, đặc biệt là chống các hành vi lợi dụng chức quyền để làm giàu bất chính ”

Tham nhũng đã được Đảng chỉ mặt đặt tên là “Một bộ phận cán bộ, đảng viên có chức, có quyền trong cơ quan của Đảng và Nhà nước “ và chống tham nhũng thực sự là một cuộc chiến. Do vậy, Nhà nước cần có chính sách cụ thể để khuyến khích, bảo vệ quần chúng nhân dân mạnh dạn tố cáo, vạch mặt tham nhũng thì cuộc chiến chống tham nhũng chắc chắn thắng lợi, lấy được lòng tin của nhân dân với Đảng và Nhà nước.

Đối với mỗi bản thân sinh viên, ngay khi con ngồi trên ghế nhà trường, hãy trang bị cho mình một vốn kiến thức cơ bản về vấn đề này, để sớm giác ngộ tránh xa các hành vi này trong cuộc sống sau này; phải có lòng tin tuyệt đối vào Đảng, vào chế độ, tuân thủ chấp hành nghiêm những pháp luật mà nhà nước ban hành; tích cực hưởng ứng tham gia cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” để sớm hình thành những đức tính cao đẹp cho bản thân, góp phần tránh xa cũng như bài trừ nạn tham nhũng nói riêng, góp phần xây dựng đất nước ngày càng vững mạnh, tiến bộ, văn minh và công bằng.

Với đề tài này đã giúp em nâng cao được nhận thức về vấn đề tham nhũng ở Việt Nam hiện nay, đồng thời góp tiếng nói chung trong cuộc đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tệ nạn tham nhũng mà Đảng và Nhà nước ta đang tiến hành. Tuy nhiên, đây là một đề tài lớn, khả năng nhận thức của chúng em còn nhiều hạn chế, chính vì vậy không thể không tránh khỏi những sai sót, chúng em rất mong nhận được sự chỉ bảo của thầy.

Một lần nữa chúng em xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của thầy TS. Nguyễn Minh Tiến đã giúp đỡ chúng em hoàn thành đề tài này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1/ Đề cương bài giảng tư tưởng Hồ Chí Minh, tháng 05/2009, trường Đại học Công nghiệp thành phố Hồ Chí Minh, Nhà xuất bản Đại học Công nghiệp Tp.HCM
- 2/ Xuân Thanh, Chủ tịch Hồ Chí Minh với phong trào tiết kiệm, chống tham ô, lãng phí, năm 2008, nhà xuất bản Lao động.
- 3/ Tài liệu học tập chuyên đề Tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về thực hành tiết kiệm, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu.
- 4/ Hoàng Phê, Từ điển Tiếng Việt, năm 2008, nhà xuất bản Đà Nẵng.
- 5/ Tiếp tục đẩy mạnh Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, Võ Minh Tâm, ngày 21/09/2011, baohaugiang.com.vn
- 6/ Sáu nhóm giải pháp chống tham nhũng, Theo Người lao động, ngày 11/06/2005, nld.com.vn
- 7/ Nhận diện tham nhũng và các giải pháp phòng, chống tham nhũng, theo VOVnews, ngày 26/9/2011, tapchicongsan.org.vn
- 8/ Con đường giải phóng, Tư liệu Bảo tàng Hồ Chí Minh, tháng 12/1940, news.gov.edu.vn
- 9/ Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, Đức Nam, ngày 14/11/2011, kontum.gov.vn